

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Vrije genade

Hij vond hem in een land der woestijn, en in een woeste, huilende wildernis; Hij voerde hem rondom.

Deuteronomium 32:10a

Mozes is aan het eind van zijn leven gekomen. Spoedig zal hij door genade het hemelse Kanaän mogen binnengaan. Maar voordat dat gaat gebeuren, krijgt hij van Zijn Zender nog één opdracht. Hij moet een lied schrijven en dat lied het volk Israël voorhouden. Velen van dat volk waren in de woestijn vanwege hun zonden gestorven. De Heere had in het merendeel van hen geen welgevallen gehad. Ondanks de grote voorrechten die zij hadden genoten, waren ze vreemdeling gebleven van hartvernieuwende genade. Lezer: hoe is dat bij ons? Hoevelen leven wel onder de bediening van het verbond, maar leven rustig onbekeerd voort naar die ontzagelijke eeuwigheid? En anderzijds zijn er ook zovelen die zichzelf tot Gods volk rekenen, zonder het wonder van de tekst te kennen!

Hij vond hem. Dit ziet in de eerste plaats op het volk Israël. Maar ten diepste geldt dit van het ware Israël Gods van alle tijden en plaatsen. Mozes heeft toch bijzonder het oog op dat ware volk van God. En dan gewaagt Mozes van het begin. De HEERE vond! Het begin van dit volk lag niet in hen, maar in God. Hij had het volk als Zijn erfdeel van eeuwigheid verkoren. Mozes spreekt daarvan: *Want des HEEREN deel is Zijn volk, Jakob is het snoer Zijner erve.* Hij heeft dat volk liefgehad met een eeuwige liefde. Maar Hij heeft dit volk ook in de tijd opgezocht. En waar heeft God dat volk dan gevonden? *In een land der woestijn en in een woeste, huilende wildernis.* Zo was he toch geweest toen God

Abraham vond in Ur der Chaldeeën? Er was niets in Abraham dat naar God vroeg. Het ging eenzijdig van God uit. En in de tijd werd Abraham stilgezet en heeft hij geleerd dat hij zich bevond in een land der woestijn, een woeste, huilende wildernis. Zo was het ook geweest, toen God dat volk vond in Egypte. Och, aanvankelijk had Israël het ook best in Egypte. Wij weten uit de profetieën van Ezechiël dat het volk volop de afgoden van Egypte heeft gediend. Zij hadden ook niet naar God gevraagd. Maar de Heere heeft het juk van de Farao willen gebruiken om het volk te doen zuchten. Opdat zij tot God zouden roepen. En zo vond Hij hen in een land der woestijn. Het getuigt van enkel vrije genade.

Lezers, zo begint de Heere toch nog in het leven van al degenen, die Hij van eeuwigheid geliefd heeft? Als daar het begin niet lag, nooit zouden Gods kinderen naar Hem gevraagd hebben. Och, eenmaal wandelden wij in het paradijs. Daar was geen woestijn en geen huilende wildernis. Maar in onze diepe val hebben wij onszelf gestort in een huilende wildernis. Wij hebben zelf gekozen voor die woestijn. Het wonder van vrije genade is: Hij vond hem. Is dat uur van Gods welbehagen ook in ons leven aangebroken, lezer(es)?

Dan zullen wij er achter gebracht zijn, dat wij leven in een woestijn: gescheiden van Gods gunst, buiten Gods gemeenschap, dood in de zonden en in de misdaden. Dan zijn we er achter gekomen, dat wij leven in een woeste huilende wildernis. Dat wil zeggen:

een plaats waar wij niet leven kunnen; een plaats waar niemand overleven kan. Dan worden dood en eeuwigheid op het hart gebonden. Dan wordt de diepe smart doorleefd, dat wij God door onze zonden vertoornd hebben. Dan wordt de kloof beweend en de breuk doorleefd. Het heimwee naar God wordt geboren, vanwege de uitgestorte liefde Gods in het hart. Het wordt de beleving van al degenen die gevonden worden.

Maar de Heere deed nog meer met dat volk: *Hij voerde hem rondom.* Dat wil zeggen, dat de Heere het volk wonderlijk geleid heeft. Dat begon al, toen het volk nog maar net uitgeleid was uit Egypte. Wij lezen in Exodus 13:17-18: *En het is geschied, toen Farao het volk had laten trekken, zo leidde hen God niet op den weg van het land der Filistijnen, hoewel die nader was (...), maar God leidde het volk om.* Dus: de Heere leidde het volk door onbegrepen wegen. Hij bracht ze voor de Rode Zee. Hij deed hen vastlopen van alle kanten. De vijand achter en de zee voor. Zo zou het volk leren, dat ze door een sterke hand en door een machtige arm werden uitgeleid. Daar bij de Schelfzee werd hen een pad gebaad, waar geen

Inhoud

Meditatie: Vrije genade	1
Van Overzee een gebroken been (1)	2
Op de grens van verantwoordelijkheid en bevoegdheid (1)	4
Zendingsdag in Nahariya	4
Uit vroegere jaren	6
Kerknieuws	7
Berichten	9
Preekbeurten	9

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Klooslaan 9, 2985 CK Ridderkerk
tel. 0180-420865, fax 0180-423583

Administratie en betalingen van
abonnements, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk aan:

De Saambinder - abonnements,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor abonn. gelden: 64327.
email: kbgg@cbgg.nl

Alle **advertenties** aan:

Administratie van De Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.
email: saambinder-adv@rdnet.nl

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

Abonnementsprijs bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:

Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:

Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
in bezit van de administratie te zijn.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

pad was. De wolkolom toog voor hun aangezicht en zij werden zonder strijd bevrijd van de hand van Farao. Maar de gehele woestijnreis was een *voeren rondom*. Immers: hoe menigmaal is het vastgelopen van hun kant? Toen ze stonden bij de bittere wateren van Mara; toen ze zaten bij de laatste kruimels brood in de woestijn Sin; toen ze al twistend voor Mozes stonden bij de rotssteen van Rafidim; toen ze kort daarna aangevallen werden door de Amalekieten. Telkens weer liep het vast. En hoelang heeft het volk in de woestijn niet moeten omzwerven vanwege hun eigen zonden en afmakingen? Hij voerde hen rondom. Het spreekt ons van de wonderlijke leiding van God met Zijn volk.

Ook nu voert de Heere Zijn volk menigmaal om. Dat begint al, als ze uit het diensthuis der zonde worden uitgeleid. Als de brug naar de wereld wordt opgehaald en de dienst der zonde hen niet meer bekoren kan. Menigeen dacht dat de reis daarna van kracht tot kracht zou voortgaan. Maar hoe anders liep hun weg! Het loopt zo vast aan eigen kant. Die vastgelopen wegen zijn nodig om iets te leren van het vrije genadewerk Gods. Lezer: is het in ons leven ook wel eens vastgelopen? Is het bij ons wel eens buiten hoop geworden? Zoals het eenmaal vastliep bij de Rode Zee. Er is een volk, dat voor die Rode Zee komt te staan. Zij kunnen met hun keus, hun bekering, hun tranen, hun heimwee de weg door die Rode Zee niet banen. Zij houden geen enkele verwachting van eigen kant meer over. Zij leren daar dat God geen onrecht zou doen als Hij hen voor eeuwig met de Egyptenaren zou doen omkomen in die Rode Zee. Voor hen wordt het zo'n eeuwig wonder als de

Heere dan een weg gaat banen, waar geen weg meer is. Als zij eens buiten zichzelf mogen zien door het geschonken geloof. Het wordt een wonder voor een volk, wat onder God terecht mag komen. Daar klinkt het: De HEERE zal voor ulieden strijden en gij zult stil zijn. Daar wordt hoop geboren bij God vandaan. Wat ligt het dan teer in het leven van zulke mensen. Bijzonder als er in die weg enige kennis mag komen van de Middelaar, Die de Weg, de Waarheid en het Leven is. Hoe onvergetelijk als die Parel voor het eerst mag worden aanschouwd. Maar denk nu niet dat het daama nooit meer vastloopt. Hoe menigmaal loopt het in het leven van Gods kinderen vast. Als ze bij Mara komen en daar wegen van bittere tegenspoed en kruis moeten onder vinden. Als ze hun murmurerend hart leren kennen in de woestijn van Sin. Als de vijand van binnen en van buiten het hen toeroept: Gij hebt geen heil bij God. Als zij niets meer kunnen bezien van de leiding Gods in hun leven. Als zij niet meer kunnen geloven: *Hij* voerde om. Want: niet het volk had de leiding, maar de wolkolom ging voorop. Zo heeft Hij Zijn volk willen leiden. En zo leidt die grote Profeet de Zijnen nog. De vraag voor ons mag wel zijn, geliefde oude of jonge lezer: Zijn wij al gevonden? Bedenk toch dat dit zo hoogst noodzakelijk is op reis naar de eeuwigheid. Dat u uit vrije genade het wonder mocht leren: *Ik ben gevonden van hen, die naar Mij niet vraagden, Ik ben gevonden van degenen, die Mij niet zochten*. En wie iets van dit wonder mocht beleven, zal het niet vreemd zijn gebleven: Hij voerde om. Waartoe? Opdat Hij ze zou onderwijzen en bewaren.

Wekerom

Ds. B..J. van Boven

Van Overzee

Een gebroken been

(1)
De dag was stralend begonnen. Op het terrein van Calvin Christian School, vlak bij het plaatsje Monarch, was alles in gereedheid gebracht. Vijf en twintig jaar geleden was hier, op het land van de familie Vandenberg, een begin gemaakt met christelijk onder-

wijs voor de kinderen van de Nederlandse immigranten. Grote offers werden (en worden!) gebracht door de ouders. Hartverwarmend is de inzet van het schoolbestuur, de vele leerkrachten, assistenten, vrijwilligers en vrijwilligsters, schoolbuschauffeurs enzovoort. Er is sprake van een sterke

band tussen de gemeenten in het zuiden van de provincie Alberta en de school, die inmiddels is uitgegroeid tot een volwaardige instelling voor reformatisch basis- en middelbaar onderwijs. De Heere heeft veel willen schenken in de achterliggende vijf en twintig jaar. En nu mocht dat allemaal worden herdacht. Een veelzijdig programma was samengesteld door de directeur Mr. William Grisnich en zijn medewerkers. En het werd een fijne dag. Binnen werd een terugblik gegeven op de geschiedenis van de school. Buiten speelden de kinderen naar hartelust, gelukkig zonder ongelukken. Er waren genodigden uit verschillende delen van Canada en de Verenigde Staten van Noord-Amerika. Onder de gasten merkten we onder meer ds. Verhoef en ds. Den Hollander op, twee predikanten die indertijd -als directeur of als docent- hun krachten aan de school hebben gegeven.

Een bijzondere ontmoeting hadden we nog met enkele gemeenteleden uit Veenendaal die op bezoek waren bij familie aan deze zijde van de oceaan. We spraken met elkaar over de bekende geschiedenis van David die een tempel voor de Heere wilde bouwen, maar die dat niet mocht. David werd uitgeschakeld. De Heere had hem niet nodig. Een pijnlijke les voor het vlees! En toch zo'n gezegende les! De Heere had iets met hem voor dat nog veel groter was. Niet David zou voor de Heere een huis bouwen, maar de Heere zou voor David een huis bouwen. En eenmaal zou de Messias komen Die de wil van Zijn Vader zou volbrengen. In Zijn volmaakte middelaarsarbeid ligt de rust voor allen die uitgewerkt en uitgebeden zijn. Daar mocht ook David in delen. Het was alsof de Heere tot hem zei: "Ga maar zitten, David, ga maar zitten!"

Nog geen twee uur later moest ik gaan zitten. Of liever: ik werd neergelegd. Vijf weken na onze aankomst in Canada. Uitgeschakeld. Nog geen drie weken na mijn bevestiging en intriede in de gemeente van Lethbridge. Neergelegd. En dat op een wijze die ik nooit had kunnen denken.

Opgeraapt uit de kelder

Het gebeurde zo. Net als veel andere huizen heeft ook de pastorie van Lethbridge een basement. Dat is een soort kelder met slaapkamers, berg-ruimtes en dergelijke. De benedenverdieping bevindt zich dus letterlijk onder de grond. Aan het einde van een

gang bevond zich een afstapje dat in het schemerdonker nauwelijks zichtbaar was. Liep ik te vlug? In ieder geval lette ik er niet op toen ik gauw een kamer wilde binnengaan. Mijn rechterbeen verdween onder me, het sloeg dubbel en met mijn volle gewicht landde ik op mijn knie. Even leek het of er iets knapte en toen kwam de pijn. Pijn, pijn... In geen woorden uit te drukken. Ik vroeg mijn vrouw of ze mij weg wilde trekken uit die hoek. Met vereende krachten - twee van onze kinderen schoten te hulp - werd ik op een bed gelegd.

Nog geen tien minuten later stond een ambulance voor de deur. Twee jonge mannen begonnen meteen aan hun werk. De ene broeder bracht een infuus in en begon met pijnbestrijding. De andere stelde zich voor als Gerrit Sinke. Hij bleek lid te zijn van onze gemeente in Picture Butte, nog geen veertig kilometer hier vandaan. "Ik had me de eerste kennismaking anders voorgesteld, dominee." Ik glimlachte flauwtjes, maar dankbaar. Onvoorstelbaar, zo kundig en teer als deze mannen hun werk deden! Ze bonden me vast op een soort brancard en wisten me langs de smalle trap naar boven te krijgen. Even later was ik onderweg naar het ziekenhuis van Lethbridge.

Gerrit belde met de centrale van het ziekenhuis, probeerde me gerust te stellen en diende intussen nog wat medicijnen toe. In mijn hulpeloze toestand werd ik diep getroffen door zijn zorg. "Wat een mooi werk mag jij doen, Gerrit!" Ik keek in zijn open gezicht. Het antwoord dat hij gaf, had ik niet verwacht. "Eigenlijk kan dat alleen gezegd worden van uw werk, Reverend." Het ontroerde mij. "Je hebt gelijk, Gerrit. Was ik zelf maar niet zo ellendig. Maar ik heb een goede Meester. En het werk dat ik mag doen is het mooiste dat er bestaat. En toch is jouw werk ook heel belangrijk." Ik sloot mijn ogen weer. Wat was de Heere goed dat Hij deze ziekenbroeders wilde sturen om zo'n booswicht op te halen uit de basement van de pastorie!

Afdeling spoedeisende hulp

Op de afdeling spoedeisende hulp zag ik mijn vrouw weer terug. Het was ongeveer zes uur in de avond. Ik kwam te liggen op een rijdend bed achter een gordijn. Aan de andere kant van het gordijn was het een drukte van belang. Het ene slachtoffer na het andere werd binnengebracht om een spoedbehande-

ling te ondergaan. Kennelijk had het te maken met 'Canada Day'. De eerste dag van juli is namelijk een nationale feestdag waarop allerlei wedstrijden en evenementen plaatsvinden. Een deelnemer van een motorcross werd naar binnen gedragen met een verbrijzelde knie. Een andere jongen was zwaargewond en moest meteen geopereerd worden. In zulke ogenblikken hoop en zucht je dat het goed met hem mocht gaan.

Nadat röntgenfoto's van mijn been waren gemaakt, kwam ik weer terug op de afdeling spoedeisende hulp. Een lange tijd van wachten volgde. Een oude man vertelde me dat hij uit een boom was gevallen, recht op zijn hoofd. Hij was erg angstig. Kort na de oorlog was hij vanuit Oostenrijk naar Canada geëmigreerd. Toen hij hoorde dat wij uit Nederland afkomstig waren, werd hij spraakzaam. "Holland heeft verloren", zei hij met een treurig gezicht. "U bedoelt de Tweede Wereldoorlog?" "Nee", was zijn antwoord, "ze zijn uitgeschakeld voor het kampioenschap voetbal." Ik had geen flauw idee dat er voetbalwedstrijden waren in Europa - hier in Canada stond met Pinksteren alles op z'n kop voor de kampioenschappen ijshockey en werden de "Flames" uit Calgary wekenlang bejubeld totdat ook zij verloren-, dus ik sprak mijn blijdschap uit over het Nederlandse verlies. De man keek me meewarig aan. Net toen ik probeerde uit te leggen dat sport vandaag een nieuwe vorm van afgoderij voor de grote massa is, kwam de dokter binnen en kreeg de Oostenrijkse vriend zijn eigen uitslag te horen. Wat is toch een mens! Zo dicht bij de dood en toch nog bezig met dit tijdelijk leven! Laten we maar niet denken dat wij beter zijn, maar we mogen nog onder de waarheid verkeren. Dat is Gods goedheid, maar het legt ook een dubbele verantwoordelijkheid op ons. Vanuit een zaal een eindje verderop klonk luid geschreeuw. Een paar jongens waren binnengebracht onder invloed van alcohol of - nog waarschijnlijker - van verdovende middelen. Vloekend en tierend verzetten zij zich tegen behandeling door het verplegend personeel. Een potige verpleger werd erbij geroepen. "Relax or we tie you down!" Ze wilden niet relaxen, dus even later lagen ze vastgebonden. Arme jongens. Ik had zo met hen te doen. Als de Heere Zijn hand van mij had afgetrokken, zou ik zelf vastgebonden moeten zijn. En nu lag ik hier,

omringd met zoveel zorg en liefde. Dan maakt de Heere onderscheid waar het van nature niet is.

Ken alleenlijk uw ongerechtigheid

Het werd stiller op de afdeling. Mijn vrouw was naar huis om de kinderen te halen. De vragen begonnen te rijzen in mijn hart. Waarom moest dit gebeuren? Wat had de Heere hiermee te zeggen? Ik greep naar mijn Engelse Bijbel. Zou er nog een woord voor mij in staan? Je hoort soms van mensen dat ze in zulke omstandigheden een tekst krijgen en daarmee vertroost en bemoedigd worden. Wie weet... En inderdaad, ik kreeg een tekst. Alleen, heel anders dan dat ik me had voorgesteld. Het was Jeremia 3:13. In onze Nederlandse vertaling staat daar: "Ken alleenlijk uw ongerechtigheid, dat gij tegen de HEERE uw God gezondigd hebt." Dat woord kwam met kracht in mijn ziel. Hetzelfde woord dat ik de zondagavond ervóór gezegd had tegen de gemeente bij de behandeling van Zondag 2. Nu zei de Heere het tegen mij. "Uw ongerechtigheid." Een stille droefheid vervulde mijn ziel. Ik zag niets dan ongerechtigheid en schuld. Schuld tegenover een heilig en rechtvaardig God. De hand ging op de mond, die late avond in het ziekenhuis van Lethbridge.

En toen was daar dat bezoekje. Heel onverwachts. Ds. Bazen, herder en leraar van de gemeente in Picture Butte, voelde zich gedrongen om vóór de nacht nog even langs te gaan. Hij greep mijn hand. "Be still and know that I am God; I will be exalted among the heathen!" ("Laat af, en weet dat Ik God ben; Ik zal verhoogd worden onder de heidenen"; Psalm 46:11). Mijn broeder mocht wijzen op Christus en Zijn dierbaar bloed; op Hem Die zo diep heeft willen lijden voor albedervers. Daar komt niets van ons bij. Het is genade alleen. Na nog een paar hartelijke woorden volgde een kort, bewogen gebed. Het was een onvergetelijk moment. Een bezoekje waar de Heere in mee wilde komen.

Leem in Zijn handen

Het gordijn ging nogmaals opzij. Daar stond dokter Hurdle met de röntgenfoto's onder zijn arm. Hij keek bedenkelijk. "Een lelijke breuk", zei hij, "kijk maar." Een stuk van het rechterscheenbeen was van boven naar beneden afgebroken vlak onder de knie. Tussen het been en het afgebroken bot gaapte een stevige kloof. Spalken en gipsen

had dus geen zin. Er was maar één oplossing: opereren. "Doen we dat niet, dan hebt u 90 % kans op artritis in uw been. Doen we dat wel, dan is de kans slechts 10 tot 15%. U bent nog geen 70 jaar en ik dacht zo: als dominee zult u nog wel een poosje op uw benen moeten staan. Maar de keuze is aan u. Van de 300.000 mensen die onder verdoving geholpen worden, komt er één niet meer terug. En er kan ook infectie optreden. Als u instemt met een operatie, kunt u hier tekenen." Eén op de 300.000, schoot het door me heen. Je zou die ene maar zijn! Toch was de keuze niet moeilijk.

Een uur later werd ik weggereden. Mijn vrouw en twee van onze kinderen konden nog een eindje meelopen, maar aan het einde van een gang moesten ze terug. Ik greep de hand van mijn vrouw. Woorden schieten te kort op zo'n moment. Je zegt alleen nog maar

dat je van elkaar houdt. En dat de Heere geen onrecht doet. En als het nu de laatste keer zou zijn? Als er na de operatie eens een rouwadvertentie moest worden opgesteld? Pas dan op voor mooie woorden en teksten. Houd het sober. "De HEER" is recht in al Zijn weg en werk..."

Vlak voor de operatiekamer werd ik nogmaals onderzocht. Ik keek op de klok: vijf vóór twaalf. "Zo meteen komen we u halen." En weer lag ik alleen. Geheel alleen. En toch niet alleen. Het leek alsof de tijd stilstond. Het was goed, al zou ik hier nog uren moeten liggen. En vanbinnen begon het te zingen: "Ik lag en sliep gerust, van 's Heeren trouw bewust, tot ik verfrist ontwaakte."

(wordt vervolgd)

Lethbridge (Canada), Ds. C. Sonneveld

Op de grens van verantwoordelijkheid en bevoegdheid

(1)

"Hierbij ontvangt u een briefje over het uitsturen en de straf van mijn zoon Cees bij O. Ik had tegen Cees gezegd dat ze eerst van school maar moesten bellen. Daar ik gisteren van jullie geen telefoontje heb gehad, ga ik niet akkoord met wat nu wordt gedaan. Zo wens ik niet behandeld te worden. Ik wens eerst antwoord te krijgen voordat Cees straf krijgt, of hij het nu verdiend heeft of niet. De drie uur nablijven accepteer ik niet. Cees blijft dus niet na! Uw antwoord zie ik op korte termijn tegemoet....."

We denken na over verantwoordelijkheden en het samen schouder aan schouder staan als betrokkenen bij het schoolleven. Als bestuur, personeel, ouders en kinderen. Ieder draagt een eigen verantwoordelijkheid, maar wel in gezamenlijkheid. Een rad 'knoerpt' als er één tandwiel niet gesmeerd loopt. Wat is het belangrijk dat we van elkaar weten *wat* we doen, *hoe* we het doen en *waarom* we het zo doen, vanuit welke intentie. En dan elkaar verdragen, steunen en samen één zelfde doel nastreven. Welk doel? Het goede zoeken voor onze kinde-

ren. Daar mogen we samen een steentje aan bijdragen. Bouwen in vertrouwen. Dan vraagt het inleidende briefje, dat we op school ontvingen van een ouder, nog wel enige aandacht. Hoe communiceren we met elkaar? Wie is voor welke zaken verantwoordelijk?

Waar liefde woont....

Ik wil wijzen op enkele verzen uit Filippensen 2. Paulus roept in vers 2 en 3 op tot eenheid, nederigheid en hulpvaardigheid. Hij spreekt over de 'gemeenschap des Geestes', d.w.z. het door één geest aan elkaar verbonden zijn. En verder over 'eensgezind zijn', waardoor zijn blijdschap vervuld zou zijn. Die eensgezindheid gaat heel diep, namelijk niet alleen een eenheid in het verstand aangaande de christelijke leer, maar ook één in de wil en onderlinge liefde. De apostel spreekt van twist en ruzie. Hoe snel kan dit er zijn tussen ouders en een leerkracht of tussen bestuur en personeel. Vaak is geroddel de bron en oorzaak van veel kwaad. Er ontstaat onenigheid en men begrijpt en verdraagt elkaar niet meer. Wat is helder en open communiceren toch belangrijk. Paulus wijst op ootmoed,

waardoor de één de ander uitnemen-der acht dan zichzelf. De ander bekwaamer achten dan jezelf. Niet uit valse bescheidenheid, maar oprecht en eerlijk. Dan woont er liefde in de school. Deze nederige gezindheid hebben wij niet van onszelf. Paulus wijst op de Heere Jezus, Die dat volmaakt had toen Hij op aarde wandelde. Die gezindheid zou ook in u moeten zijn, zegt de apostel. Dan hebben we alles voor elkaar over en waken over het pand dat ons is toevertrouwd. Dan proberen we *juist in deze tijd* de aanvallen van buitenaf samen af te weren en zien we toe op uitholling van binnenuit. De school zou er goed mee zijn als we haar zo mochten besturen, leiden en dienen.

Eigen scholen?

In de tijd van Calvijn was het de taak van de overheid om de ware religie te bevorderen. Calvijn deed een beroep op de overheid in Genève om scholen te stichten en de financiering van het onderwijs te verzorgen. We kunnen ons afvragen welk verschil er was tussen zijn gereformeerde scholengemeenschap en het gewone humanistische onderwijs. We bemerken, ook toen al, een verschil in mens- en kindbeeld, principiële uitgangspunten, opvoedingsdoel, godsdienstige vorming en pedagogisch klimaat. Het onderwijs van Calvijn ademde een wezenlijk andere geest dan het onderwijs op andere scholen in Genève. Welke geest waaide daar dan? De onbegrensde opvoedbaarheid van de mens. Goede krachten in de mens moeten we tot ontplooiing brengen. Door de opvoeding kunnen we de verdorvenheid van de mens opheffen en de zonde wegnemen. Hoort u het? Ook nu geen onbekende klanken. Calvijn zag de pedagoog "slechts" als instrument in de Hand des Heeren. Hij moest de wonderen des Allerhoogste doorvertellen. Het catechismusonderwijs, ingezet op de Academie in Genève, heeft bij ons op de basisschool een plaats gekregen. Dit moeten we nooit prijsgeven, ook al wordt memoriseren voor het kind moeilijker en vraagt men naar functionele kennis. Wel moeten we erover blijven nadenken *hoe* we het de jongens en meisjes aanleren, zodat zij het kunnen begrijpen. In het voortgezet onderwijs wordt de Nederlandse Geloofsbelijdenis besproken. Met nadruk wil ik noemen dat deze zaken wezenlijk zijn voor het handhaven

van de eigen identiteit. Jong inscherpen. Een levensovertuiging moet wortelen. Niet kennis als bagage mee laten slepen, maar kennis aanbrengen die geïntegreerd wordt in de persoonlijkheid. Calvijn benadrukte het geven van het goede voorbeeld. Er gaat pas werfkracht van docenten uit als leer en leven overeenstemmen.

Onder ds. Kersten

In dezelfde geest sprak ds. Kersten op 18 mei 1948 bij de opening van de vergadering van de Scholenbond. *"Onderwijzing in de kinderjaren is van groot belang, want dan is het gemoed nog zo vatbaar. Laat dat onderwijs overeenstemmen met de leer der vaderen, als een zuurdesem waarbij het soevereine van Gods genade onder handhaving van de verantwoordelijkheid, alle nadruk moet hebben."* Mooi gezegd, niet waar? Evenwichtig. Ds. Kersten vervolgt: *"Als leerkrachten gaan zeggen, kind je moet geloven dat de Heere Jezus voor jou gestorven is en je moet dat aannemen, dan is het beter dat onze scholen gesloten worden. We moeten beginnen zoals ons doopformulier begint"*, aldus ds. Kersten. Vindt u dit scherp of staat u hier volledig achter? Ds. Kersten sprak over de noodzaak van wedergeboorte en geloof. Ook in zijn tijd was er een optimistische mens- en kindvisie. De Gereformeerde Kerken bloeiden. Het neocalvinisme stempelde de samenleving. De oprichters van onze scholen hebben echter nooit het samengaan met de gereformeerden voorgestaan. Ds. Kersten sprak over *"de zielenmisleidende neo-gereformeerden"*. Als men tijdens de oorlogsjaren in een bepaalde plaats een lid van de Gereformeerde Kerken in het bestuur

wil opnemen, omdat de kinderen van die kerken ook de school bezoeken, betitelt hij dat kort en goed als het binnenhalen van het Trojaanse paard: *"Eindeloos getwist, vandaag over een tweede bestuurslid, morgen over een onderwijzer, overmorgen over een hoofd enz. Gij moogt het niet doen om des beginsels wil. Waarom bouwden wij eigen scholen? Omdat wij zo graag schooltje spelen? Omdat wij de splijtzam steeds maar verder willen doen doorwerken? Nee, ik zeg nee! Maar omdat de aloude belijdenis op grond van Gods Woord ons ertoe drong. Wij wensen onze kinderen bij die belijdenis te houden en niet te doen onderwijzen in de leer van de veronderstelde wedergeboorte. Wij zijn niet eng in onze ingewanden. De gereformeerden mogen hun kinderen naar onze school zenden, wij zullen hen in de oude leer onderwijzen, ook zorgen dat ze goed leren lezen, schrijven en rekenen, de school moet op peil blijven. Maar welk recht kunnen de gereformeerden nu laten gelden op de school door ons gebouwd? Als het hun niet zint, gaan ze maar; werk met alle macht voor het behoud van uw school op de gelegde grond."* Tot zover ds. Kersten.

Minister Van der Hoeven wil vandaag zeker verder gaan. Onze scholen moeten uit het isolement. De luiken moeten open. Toelatingsbeleid komt onder druk te staan. Linkse partijen grijpen alle mogelijkheden aan om de aanval op artikel 23 in te zetten. We moeten waakzaam zijn en niet verglijden. Anders zou dit wel eens het begin van het einde kunnen zijn. (slot volgt)

Barneveld,

A. Karens

Zendingsdag in Nahariya

Misschien zijn er lezers die even met hun ogen knippen... De zendingsdag is toch gehouden in Utrecht? Toch leest u het goed: Zendingsdag in Nahariya.

Nahariya is een mooi stadje aan de Middellandse Zee in Noord-Israël, vlakbij de Libanese grens. Als je Nahariya binnen rijdt, is het op het eerste gezicht een rustig plaatsje, dat een zekere voornaamheid uitstraalt.

Het heeft echter een roerige geschiedenis achter de rug en nog steeds is de bevolking uitermate waakzaam. De naburige Hezbollah strijders uit Libanon hebben al vele malen Nahariya tot doelwit gekozen voor hun raketten in hun felle haat tegen Israël.

In Nahariya is een kleine reformatorische huisgemeente, met Albert Nessim als voorganger. Samen met

zijn vrouw Ruth was hij pas bij ons op bezoek in Nazareth. We vertelden dat we de volgende zaterdag naar Nahariya wilden komen met onze vrienden. We zouden n.l. twee 'oud Izi-gangers' op bezoek krijgen, zr. Truus Ringelberg en zr. Celia Renes. Beiden zijn al zo'n 30 jaar in zendingsdienst. Eerst hebben ze vele jaren voor onze gemeenten in Igede en Izi mogen dienen, nu werken ze al meer dan 10 jaar in Kenya voor de Schotse Free Presbyterian Church.

Albert en Ruth stelden gelijk voor om er dan een speciale 'mission day' (zendingsdag) van te maken. 'Want', zo zeiden ze, 'bij de Messiasbelijdende Joden leeft zending helemaal niet! We zijn veel te druk bezig met onze eigen moeilijkheden, in onze eigen wereld, zodat we onze blik slechts naar binnen gericht hebben!'. Nu is het woord 'zending' een zwaar beladen woord in Israël. Ik zal nooit de ontmoeting vergeten in Jeruzalem met een oude Messiasbelijdende Jood, geboren in Engeland. Op zijn vraag wat ik hier kwam doen, vertelde ik over het werk van het Deputaatschap en de diaconale projecten, die we in Israël steunen. Hij keek me scherp aan en vroeg: 'Zo, nu kom je zeker Joden bekeren?' Ietwat verbouwereerd vroeg ik hem, wat hij bedoelde. Met zijn vorsende blik herhaalde hij nogmaals de vraag. 'Hoe kan ik ooit Joden bekeren! Dat is Gods werk!', was mijn antwoord. Hij zei vervolgens dat ik het examen doorstaan had... het was een goed antwoord. Zending wordt onmiddellijk in verband gebracht met de afschuwelijke gebeurtenissen rond de kruistochten, de inquisitie, pogroms en de holocaust. Het is dan ook beter om niet van zending te spreken maar, zoals ons Deputaatschap gekozen heeft, van Evangelieverkondiging. Hoe komt het toch dat er in de Messiasbelijdende gemeenten zo weinig aandacht aanwezig is voor de nood van de volken? Hoe gaat men om met het zendingsbevel dat Christus gaf voor Zijn heengaan aan de discipelen? Misschien ligt één van de oorzaken in de moeilijke positie van de Israëli's, zoals Albert Nessim opmerkte. Het leven in Israël is niet vrij van stress. Het altijd op je hoede moeten zijn voor allerlei gevaren maakt misschien de ogen gesloten voor de nood van de mensen buiten Israël. Er kan ook nog een andere reden zijn, die je bij sommige

Messiasbelijdende Joden tegenkomt. Waarom zou je, als je in het beloofde land woont, naar Afrika of Zuid-Amerika gaan? De Joden moeten niet naar de volken, maar juist andersom: de naties zouden Israël moeten zegenen.

En toch zouden de Messiasbelijdende Joden tot zegen moeten zijn voor de volken! Waren de Joden zelf niet de eerste zendelingen? Brachten zij niet het Evangelie, beginnende van Jeruzalem naar Judea, Samaria en tot aan het uiterste der aarde? Geldt het 'Gij zult Mijn getuigen zijn' (Hand. 1:8), niet juist de Messiasbelijdende gemeenten? Er staat immers: 'beginnende van Jeruzalem'? Wat zou het een voorrecht zijn, als ook zij zouden mogen meewerken aan de uitvoering van Gods zendingsplan. Paulus spreekt in Romeinen 11 over de weg die de Heere met Israël houdt. Het is een *verborgenheid*. Het ligt van eeuwigheid in Gods raad besloten. De verharding is voor een deel over Israël gekomen, *totdat de volheid der heidenen zal ingegaan zijn* (Rom. 11:25). Totdat! Wat een zegen als er vrucht mag voortkomen uit het zendingswerk! Dat door de volheid der heidenen, Israël tot jaloersheid verwekt mag worden. Wat een wonder zou het zijn als nu Messiasbelijdende

Joden, als natuurlijke takken die weer in de olijfboom ingeënt zijn, op hun beurt tot zegen mogen zijn voor heidenen, wilde takken, zodat ook die in de olijfboom ingeënt mogen worden. Die zaterdag reden vele auto's naar de zendingsdag in Utrecht. Misschien was u er ook wel bij? Wij reden ongeveer op diezelfde tijd in het stille Nahariya. Het was Shabbat, het openbare leven lag stil. Vele honderden mensen luisterden in Utrecht naar de vele sprekers. Wij kwamen met zo'n 15 mensen bijeen in de huiskamer van de Nessims. Het was er goed toeven. De meditatie ging over het zendingswerk: van God Zelf in het Oude Testament, van Christus als de Gezondene van Zijn Vader en als laatste van de kerk in het Nieuwe Testament. Daarna spraken de beide zendingszusters over hun ervaringen op de zendingsvelden.

Met alle gebrek moet het ook ons persoonlijk gaan om Israël tot jaloersheid te verwekken, waarover Paulus spreekt in Romeinen 11:14. Wie zal het kunnen? Dan krijgen de woorden uit Johannes 15:5b zoveel betekenis: Zonder Mij kunt gij niets doen!

Nazareth,

M.L. Dekker

Uit vroeger jaren

'...ondervange en onderschrage en ondersteune...'

Op zaterdag 14 augustus 1976 overleed te haren huize in Utrecht in de ouderdom van 80 jaar mevrouw Jacoba Heikoop-van Urk Dam, de weduwe van ds. M. Heikoop. Hoewel we het een en ander van haar weten door de levensbeschrijving van haar man, is ze toch altijd wat in de schaduw gebleven. Ze is geboren in Delft, maar de levensweg voerde vanuit Den Haag naar Utrecht, toen haar man het beroep naar de toen slechts zeer kleine gemeente aldaar aanvaardde. Als het ging over het werk Gods in haar leven, kon ze reeds spreken van haar vroege kinderjaren, waarin de Heere diepe indrukken schonk van Zijn heerlijkheid, maar ook van haar onwaardigheid en schuldigheid. Ze kon het maar niet op, dat de Heere naar haar in ontferming had willen omzien.

Veel sterkte mocht ze als weduwe ondervinden, nadat haar man op zo'n plotselinge en tragische wijze overleden was in 1944. Ds. J. Fraanje heeft haar toen nog zo hartelijk toegesproken op de begrafenis: 'Geachte weduwe! Ik denk nog aan die dag, waarop ik met mijn medebroeder, ds. Kok, u bezocht. Wij zaten samen aan het ziekbed van uw man. Diezelfde dag was de dag van uw verjaring. Ge komt niet alle dagen met uw bekering op tafel. Maar juist toen mocht gij zo ruim getuigen van de weldaden des Heeren, aan u verheerlijkt. Ik wens u toe veel Goddelijke bijstand. De Heere zegene u en zij u genadig. Ge zult uw geliefde man op aarde missen. Maar gedenkt dat hij is verlost. Ik beveel u die grote Voorbidder, Die stierf aan het kruis, doch eeuwig

leeft om steeds voor Zijn volk te bidden. Moeder, Hij zij u tot Maker en Man. Die Man is de Man van Gods raad; de Man van smarte; de Man van het oordeel. Hij ondervan-ge en onderschra-ge en ondersteune u. Hij beware u ook voor moede-loosheid en opstand en harde gedachten van God'.

Na het heengaan van haar man is ze Utrechtse gebleven en ze heeft in de snel groeiende gemeente een grote plaats ingenomen. Enige tijd verbleef ze nog in Canada, maar dat kon het van Utrecht niet winnen. Ze kwam weer terug. Maar in 1976 kwam een einde aan haar leven. De kerkbode van Utrecht vermeldde: 'Haar heengaan is niet geheel onverwacht. Reeds bij het naderen van haar tachtigste verjaardag in april jl. rees de vraag: 'Zal ze het wel mogen halen?' De telkens terugkerende longaandoening greep haar sterk aan en sloopte tenslotte toch haar lichaamskrachten. Was ze dan ern-

stig ziek en zwak, evenwel met welk een heldere geloofsverwachting mocht ze daar neerliggen. Dat drukte over. Daar ging wat van uit, wan-neer men haar van die verwachting hoorde getuigen. Als haar verzwakte hand naar boven wees, bemerkte men wel dat haar geloofsoog meer zien mocht dan het aardse alleen. De Heere laat niet varen het werk Zijner handen. En toen haar laatste woorden, waarin haar hele hart verklaard lag: 'Naar huis, naar huis'.

Op woensdag 18 augustus 1976 is ze begraven. De consulent, ds. J.M. Kleppe van Woerden, sprak uit Openbaring. Na hem voerde nog het woord ds. W.C. Lamain van Grand Rapids, die samen met ds. Heikoop de opleiding gevolgd had aan de Theologische School en meer dan vijftig jaren bevriend geweest was met de familie Heikoop. Een aangrijpend ogenblik!

's-Gravenpolder ds. J. Schipper

genoegen met deze medische verklaring en is bereid het emeritaat toe te kennen. De vergadering neemt genoegen met deze medische verklaring en is bereid het emeritaat toe te kennen. De vergadering neemt genoegen met deze medische verklaring en is bereid het emeritaat toe te kennen. Deputaten art. 49 D.K.O. adviseren eveneens positief, waarna aan ds. T.M. van Dijk met ingang van 1 september 2004 emeritaat wordt verleend. De hiertoe opgestelde emeritaatsverklaring wordt vervolgens door de preses voorgelezen en daarna ondertekend en overhandigd. Ds. C. Neele spreekt ds. Van Dijk in hartelijke bewoordingen toe en grijpt daarbij terug naar de classisvergadering waar hij examen deed en een proefpreek hield over Ezech. 11:19. Hij verzoekt om ds. Van Dijk toe te zingen Ps. 22:12. Hierna dankt ds. Van Dijk de preses en hoopt dat de Heere het wil bevestigen. We begrijpen niet altijd de weg des Heeren. Thans is de accu leeg, maar hij hoopt dat hij in de toekomst de gemeenten nog van dienst mag zijn. De Heere gedenke in het bijzonder de gemeente van Oosterend en ook de classis.

Door ds. Neele en ds. Boogaard is kerkvisi-tatie gehouden in de gemeenten boven het IJ. De hiervan opgestelde verslagen worden voorgelezen. Het pastorale werk mag naar behoren plaatsvinden en de boeken zijn overal in orde. Hier en daar mag ook sprake zijn van enige vrucht. Anderzijds bestaan er op verschillende terreinen ook zorgen.

Als voorzitter van de classicale evangelisatiecommissie licht ouderling Van Pijkeren het voorstel voor evangelisatiewerk in Alkmaar nader toe. De classis heeft de commissie herhaaldelijk verzocht om er bij het Deputaatschap Evangelisatie op aan te dringen de post te Alkmaar open te houden en het werk daar voort te zetten. Het Deputaatschap heeft positief gereageerd op het voorstel van de commissie en er is een constructief overleg met het deputaatschap geweest. De bedoeling is dat evangelist G. Baan gedurende 3 jaar voor 2 à 3 dagen per week in Alkmaar en omgeving werkzaam zal zijn. De bestaande post zal iets worden aangepast en voorlopig open blijven. De landelijke richtlijn voor het evangelisatiewerk is thans dat het Deputaatschap de evangelisten met bijkomende kosten betaalt, maar dat de classis de kosten voor vrijwilligers, huur en onderhoud van de gebouwen voor haar rekening neemt. Er is reeds eerder aan de classisgemeenten gevraagd om jaarlijks twee collecten voor het evangelisatiewerk te houden, waarvan er één bestemd is voor het totale werk van het deputaatschap en één voor het classicale werk. Daar onze kleine classis twee evangelisatieposten heeft, is voorgesteld om de classis Barneveld te vragen of zij ons financieel wil helpen. In een nadere toelichting wordt duidelijk gemaakt dat alle gelden in één pot komen, namelijk bij het Deputaatschap. Hier ligt ook de verantwoordelijkheid voor het werk. Om het werk wat dichterbij de gemeenten te brengen en meer te concretiseren is er voor gekozen om

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Beroepen:

te Middelhanis: ds. D. de Wit te Nieuw-Beijerland.

Bedankt:

voor Veenendaal: ds. P. Mulder te Dordrecht.

MUTATIES KERKELIJK JAARBOEK

• Pag. 52, PREDIKANTSWEDUWEN.

Het tel./faxnr. van mevr. W. Kuijt-Bos moet zijn: 00-1-604-858-3490.

• Pag. 118, gemeente BODEGRAVEN.

Vanaf nu worden de preekbeurten geregeld door: W.N.L. Donker, Kopeind 5, 2411 WG Bodegraven, tel. 0172-613950.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS AMSTERDAM OP 2 JUNI 2004

Namens de roepende kerk van Den Helder opent ds. Boogaard de vergadering. In zijn openingswoord staat hij stil bij de verzen 17 en 21 uit de pinksterpreek van Petrus.

Als mededelingen volgen de bevestiging en intrede van ds. C. Neele op 3 maart j.l. Het overlijden van oud. C.E. Hotting van Amsterdam noord op de leeftijd van 82 jaar. Br. G.J. van Pijkeren uit Enkhuizen ontving een koninklijke onderscheiding en het echtp. Sluiter-van de Beek uit Den Helder was 40 jaar getrouwd.

Alle gemeenten zijn vertegenwoordigd. Het moderamen wordt als volgt samengesteld:

ds. C. Neele, preses; ds. T.M. van Dijk, assessor preses; G. van Belzen, als assessor; C.W. Bos, quaestor; C. Vonk Noordegraaf, scriba en ds. R. Boogaard, adviseur.

Het antwoord van het Deputaatschap Kerkrecht op de vorige classis gestelde vraag over vervreemding en bescherming van digitaal opgeslagen gegevens, komt in het kort erop neer, dat het Deputaatschap de geschetste problematiek onderkent maar dat er in principe niet van een nieuwe situatie gesproken kan worden. Betrouwbaarheid en zorgvuldigheid van de scriba is hierbij een belangrijke factor. Zij wijzen op aanvullende praktische maatregelen als beveiliging door een codewoord. Het Deputaatschap zal in het Kerkvisitatiereglement de vragen op dit punt aanscherpen en in een artikel in De Saambinder aandacht aan deze zaak schenken.

Verder is er een appèlschrift ontvangen dat niet ontvankelijk wordt verklaard omdat geen enkele reden wordt vermeld, waarom men niet met het besluit kan instemmen.

Hierna wordt de aanvraag van emeritaat door ds. T.M. van Dijk behandeld. De voorzitter vermeldt dat aanwezig zijn het verzoek van ds. Van Dijk aan de kerkenraad om emeritaat. De brief van de kerkenraad, waarin deze de classis verzoekt om aan ds. Van Dijk emeritaat te verlenen. Gezien zijn leeftijd was een medische verklaring nodig. De door de Synode aangewezen artsen adviseren op medische gronden het emeritaat toe te kennen. De vergadering neemt

de tweede collecte te oormerken voor het classicaal evangelisatiewerk. Ook verenigingen kunnen het evangelisatiewerk steunen en willen soms geven voor concrete projecten. De classicaal commissie wil graag financieel inzicht hebben in de kosten die er op beide posten gemaakt worden en wil ook weten of deze vanuit de classis gedekt worden, maar het is niet de bedoeling een eigen kas te gaan beheren. Alles gaat ook buiten de kas van de classis om en er wordt door de quaestor niets afgedragen voor het evangelisatiewerk.

Hierna stemt de classis in met het voorstel en is blij dat het werk op de post Alkmaar wordt voortgezet.

Enkhuizen wordt aangewezen als moedergemeente voor de post Alkmaar, daar Amsterdam heeft laten weten dat het moeilijk is om moedergemeente voor de post Alkmaar, daar Amsterdam heeft laten weten dat het moeilijk is om moedergemeente van twee posten te zijn en Enkhuizen zich hier reeds eerder toe bereid heeft verklaard. De classisgemeente zullen zich inspannen om de financiën voor het vrijwilligerswerk op te brengen en rekenen op de hulp van classis Barneveld wat betreft de overige kosten. De jaarrekening van het kerkblad over 2003 is uitgereikt en laat een negatief saldo zien van ruim € 1000. Er was nog een positief saldo aanwezig van het voorgaande jaar.

Ook de jaarrekening van de quaestor is duidelijk. Beide jaarrekeningen zijn door de kascontrolecommissie gecontroleerd en waren in orde. Uit de kascontrolecommissie vertrekt br. G. Schipaanboord en als nieuw lid wordt toegevoegd br. J. Tanger.

Samenhangend met deze financiële verslagen wordt het voorstel tot een gewijzigde uitgave van het kerkblad behandeld. De Kerkbladcommissie heeft gesproken over het formaat van het kerkblad in samenhang met het soms optredende probleem van teveel kopij. De commissie stelt voor om over te gaan naar het formaat van De Saambinder. In het nieuwe formaat is niet meer ruimte dan in de bestaande uitvoering, maar er kan gemakkelijker een extra vel worden toegevoegd. Bovendien komt het ook tegemoet aan andere wensen. Er is bij drie drukkers prijsopgave gevraagd en op basis van deze opgaven wil de commissie met de huidige drukker doorgaan. Wat de omvang van de kopij betreft vraagt de redacteur om met name de begrafenisverslagen beknopt te houden en niet de gehouden meditatie daarin weer te geven. Op deze wijze kan het gebruik van een extra inlegvel beperkt worden en behoeft het abonnementsgeld niet zo sterk omhoog. Het voorstel is om het abonnement voor 2005 op € 15 te stellen en bij eventueel tekort dit te verrekenen op basis van nacalculatie. Het is de bedoeling dat in de nieuwe uitvoering iedere gemeente een eigen herkenbaar kopje krijgt. Dit alles krijgt pas zijn beslag na de vakantie. Na wat informatieve vragen en opmerkingen gaan de afgevaardigden akkoord met het voorstel.

De kerkenraad van de gemeente Den Helder ziet zich geplaatst voor vernieuwing van het

kerkdak. De kosten die dat meebrengt gaat de draagkracht van de gemeente te boven. Het deputaatschap kerkbouw wil wel helpen maar dan nog is het voor de gemeente te veel. Het verzoek aan de classis is of zij toestemming wil verlenen om zich tot de classisgemeenten te wensen of zij mee willen helpen deze lasten te dragen. De classis stemt hiermee in en verruimt het mandaat om ook gemeenten buiten de classis te vragen om financiële hulp.

Door het emeritaat van ds. Van Dijk zal ds. Neele consulent worden van alle classisgemeenten. Het verzoek zal uitgaan of de hulpconsulenten hun hulp willen blijven bieden.

Door de quaestor wordt een bijdrage gevraagd van € 0,50 per lid en dooplid.

De gemeente Hoofddorp is roepende kerk voor de classisvergadering die D.V. 22 september 2004 te Lisse zal worden gehouden. Ds. Neele bedankt iedereen voor zijn medewerking en aanwezigheid en wenst dat we met gebogen knieën, God biddende en dankende ons werk mogen doen en dat we door de H. Geest geleid en onderwezen mogen worden. Hij verzoekt ouderling De Vreugd te eindigen en sluit daarna de vergadering.

C. Vonk Noordegraaf, scriba.

AFSCHEID DS. C. SONNEVELT VAN VEENENDAAL

Op dinsdag 18 mei jl. nam ds. C. Sonneveld in een avonddienst afscheid van de gemeente van Veenendaal in verband met zijn vertrek naar de Netherlands Reformed Congregation van Lethbridge (Canada).

Ds. Sonneveld liet zingen Ps. 143 : 2 en 10 en lezen uit Handelingen 20:17-38. Na het gebed zongen we Psalm 56:4, 5 en 6.

In zijn inleiding wees ds. Sonneveld op Numeri 9 : 23; 'Naar den mond des HEEREN legerden zij zich, en naar den mond des HEEREN verreidsen zij; zij namen de wacht des HEEREN waar, naar den mond des HEEREN, door de hand van Mozes.'

De mond des Heeren – dat wil zeggen; al naargelang God spreekt, leert het volk, of breekt het weer op. En: naar de mond des Heeren neemt het volk de wacht des Heeren waar. Naar de mond des Heeren, zo mocht ds. Sonneveld negen jaar geleden vanuit Krimpen a.d. IJssel naar Veenendaal overkomen. Nu is het weer naar de mond des Heeren, dat hij volgt naar Lethbridge. Als de Heere gaat spreken, hebben wij te zwijgen. De Heere geve genade om te mogen volgen. De gemeente en kerkenraad van Veenendaal wenste ds. Sonneveld toe om, naar de mond des Heeren, de wacht des Heeren waar te mogen nemen.

De tekst van de preek was Handelingen 20:32: 'En nu, broeders, ik beveel u Gode en het Woord Zijner genade, Die machtig is u op te bouwen en u een erfdeel te geven onder al de geheiligden.'

Thema: 'Hoe een dienaar zijn gemeente mag teruggeven aan de Heere.' Drie punten:

1. Hij maakt zich vrij van hun bloed.
2. Hij verbindt hen aan Gods Woord.

3. Hij troost hen met Gods macht.

1. Hij maakt zich vrij van hun bloed

Als Paulus onderweg is naar Jeruzalem laat hij enkele ouderlingen uit Efeze roepen. Zij vertegenwoordigen heel de gemeente. Als Paulus tot hen spreekt, gaat hij de gemeente terug leggen in de handen des Heeren. Hij herinnert aan de tijd die hij in Efeze was; een tijd van tranen, door medelijden, door strijd en moeite, door de verzoeken, door de listige aanslagen van de Joden. Als wij naar Paulus luisteren, worden we beschaamd en dan moeten we zeggen: 'Ga niet in het gericht met Uw knecht, want niemand die leeft zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn.' Toch was het ook mijn begeerte om te prediken: vrije, soevereine genade, aldus ds. Sonneveld.

Voor Paulus was er een nieuw arbeidsterrein, dat wachtte. Hij reisde naar Jeruzalem, 'niet wetende wat mij daar ontmoeten zal.' (vs. 22). Hij ging naar Jeruzalem, omdat het Joodse volk op zijn hart gebonden was. Ds. Sonneveld moet nu de gemeente van Veenendaal loslaten. Wat het betekent om te moeten terugtreden, wordt bij het afscheid gevoeld. Maar het is zijn begeerte om de gemeente terug te mogen geven aan God. 'Gode bevolen'.

2. Hij verbindt hen aan Gods Woord

Paulus betrouwt de gemeente van Efeze toe aan 'Gode, en het Woord Zijner genade'.

De Heere werkt niet buiten Zijn Woord om. Een dienaar kan wegvallen op Gods tijd, maar het Woord Gods blijft. Vanavond begeren wij los te mogen laten, maar dat dan het Woord Gods mag blijven. Dat terugtrekken en loslaten gaat niet zonder tranen, maar het geeft rust als we mogen weten: het gaat om Gods eer, de Heere staat in voor Zijn eigen werk, het is Zijn gemeente. 'Uw Woord bestaat in eeuwigheid.' Het is het Woord Zijner genade. De Heere past het Woord Zijner genade toe aan onwillige en machteloze zondaarsharten. Genade staat altijd tegenover schuld en ongerechtigheid, verlorenheid. Hebben we dat al ingeleefd? Als onze doemschuld op onze ziel gebonden wordt, wordt er een roepen geboren. En het wordt: 'Uw doen is rein, Uw vonnis gans rechtvaardig.' De Heere maakt een mens eerst schuldenaar. Paulus heeft zijn gehoor voor het recht van God geplaatst en hij heeft de rijkdom van Gods ontferming in Christus uitgesteld. Genade is duur verworven. De Heere betoont genade aan degenen, die gingen buigen onder God en die het hoofd leerden leggen op het blok.

3. Hij troost hen met Gods macht

'Die machtig is u op te bouwen en u een erfdeel te geven onder al de geheiligden.' Paulus gaat troosten vanuit de macht van God. Het is maar een wenk van Zijn alvermogen en in het uur van de wedergeboorte stort Hij een druppel van Zijn liefde uit in het hart, door de Heilige Geest.

God is machtig om het huis (van de gemeente) op te bouwen. Zijn wij al een

levende steen geworden in het Godsgebouw? Van nature zijn wij dode stenen, wij moeten afgehouwen worden van Adam en worden neergelegd op het fundament Christus. Dat gaat altijd door de afbraak heen. Als de Heere gaat bouwen, gaat Hij eerst breken. De godsdienst die uit de mens is, wil bouwen en gebouwd worden. Dat is een gevaarlijke bouwkunst. Dan hebben we al snel de vlag in de top. De Heere beware ons ervoor om ons te bedriegen voor de eeuwigheid, zoals de dwaze maagden. Zij waren innerlijk vreemd gebleven van het leven der genade.

Maar er is ook een volk, dat op de puinhopen terecht komt. Dat volk is alles kwijt en heeft alleen maar schuld. In hun eigen hart ontdekken ze vijandschap tegen het afbrekende werk van God de Heilige Geest. Dat volk wordt gebouwd. De persoon en het borgwerk van de Heere Jezus Christus wordt hen zo onuitsprekelijk dierbaar, dat het wordt: "Geef mij Jezus of ik sterf, want buiten Jezus is geen leven, maar een eeuwig zielsverderf."

De apostel Paulus wijst ook nog naar die heerlijke erfenis, die Christus in Zijn middelaarsliefde heeft verworven, het erfdeel dat Hij uitdeelt uit vrije genade: 'Die machtig is (...) u een erfdeel te geven onder al de geheiligden'. Voor een erfenis kun je niets doen, daar moet je kind voor zijn. Het is genade alleen. De erfenis waar het hier over gaat, ligt vast, die kan de levende Kerk nooit meer ontgaan. Dan mag Gods arme volk weten, dat de strijd niet altijd hoeft te duren. Paulus zelf bevond zich midden in de strijd en hij stond weer aan het begin van een nieuwe reis. Maar er komt een keer een einde aan. Straks mag de Kerk God eeuwig groot maken, verlost van alle zonde en duisternis. Dan gaat de Heere de erfenis uitdelen, want Hij is machtig. Zo kan Paulus zijn medereisgenoten vertroosten.

Op Hem, Die machtig is, mochten we wijzen in dit uur van afscheid. We leggen de herdersstaf neer in Veenendaal en hopen hem over enkele weken weer op te nemen in Lethbridge. Hij blijft, Hij is altijd en overal Dezelfde. Amen. Na het gebed liet ds. Sonneveld zingen: Ps. 27:7.

In een hartelijke toespraak richtte ds. Sonneveld zich tot de gemeente en kerkenraad, genodigden, zijn vrouw en kinderen, enz.

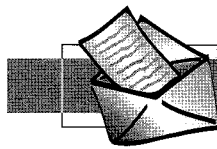
Hierna sprak ds. F. Mulder, als consulent van Veenendaal, ds. Sonneveld toe namens de classis Barneveld en P.S. Oost. Ds. A. Schreuder sprak namens het Deputaatschap Evangelisatie en het Deputaatschap Israël, Oud. J. Groenendijk namens de gemeente van Lethbridge en oud. G. van den Berg namens de kerkenraad en de gemeente van Veenendaal.

Ds. Sonneveld en zijn gezin werden staande toegezongen Ps. 121:3 en 4.

Hierna legde ds. Sonneveld voor de laatste keer de zegen op de gemeente.

Na de dienst was er voor genodigden gelegenheid om ds. en mevr. Sonneveld en hun kinderen de hand te drukken.

H.A. van Zetten, scriba

Berichten

MEDEDELINGEN DEPUTAATSCHAP VOOR STUDERENDEN

Het Deputaatschap voor Studerenden belegt D.V. vrijdag 10 en zaterdag 11 september a.s. een bijeenkomst voor studerenden aan Universiteiten en Hoger Beroeps Onderwijs, in het gebouw van de Chr. Hogeschool De Driestar, Burg. Jamessingel 2 te Gouda.

Het thema luidt dit jaar: "HEILIGE DOOP, BELIJDENIS EN HEILIG AVONDMAAL".

Op vrijdagavond zal Ds. W. Harinck een lezing houden over "Heilige Doop en Belijdenis".

Op zaterdagmorgen zal ds. D. de Wit een lezing houden over "Belijdenis en Heilig Avondmaal". Meer informatie verschijnt in het augustusnummer van het jongerenblad "Daniël".

De conferentie vangt aan op vrijdagavond om 18.30 uur; het ochtendprogramma op zaterdag start om 09.45 uur.

Voor de eerstejaarsstudenten is er op vrijdagmiddag om 15.30 uur een aparte bijeenkomst waarin o.a. informatie wordt verstrekt over het functioneren van de diverse kringen. Ook wordt dan het boekje "Student en kerk" uitgereikt, een uitgave van de Deputaatschap, dat als handreiking voor (aanstaande) studenten is bedoeld. Aansluitend is er een broodmaaltijd.

Voor de deelnemers zal een bijdrage in de kosten worden gevraagd van maximaal € 7,50 voor de gehele conferentie; het bijwonen van een deel kost € 3,50; de overnachting inclusief ontbijt kost € 1,25. Als je van de overnachting in Gouda gebruik wilt maken, neem dan zelf een slaapzak en luchtbed mee.

Voorzover de OV-jaarkaart niet van toepassing is, vergoedt het deputaatschap een enkele reis tweede klas van Gouda naar je woon-/studieplaats.

Om het inkopen voor de maaltijden te vergemakkelijken en onnodige kosten te voorkomen, verzoeken wij jullie je **tijdig** aan te melden voor de conferentie.

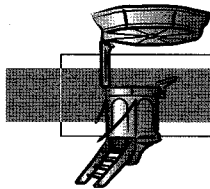
Aanmelding kan tot uiterlijk **3 september 2004** bij het Kerkelijk Bureau op twee manieren:

- schriftelijk gericht aan Deputaatschap voor Studerenden p/a KBGG, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden;
 - per e-mail gericht aan: kbgg@cbgg.nl
- Vermeld hierbij: 'aanmelding studentenconferentie, gehele conferentie' of geef aan welke onderdelen je wilt komen! • vrijdagmiddag 10 sept. (bijeenkomst 1e jaars), • vrijdagavond 10 sept., • overnachting, • zaterdagmorgen 11 sept. Geef s.v.p. ook aan in welke stad je studeert en in welk jaar je begonnen bent met je studie (b.v. 2002).

VERKOOP TEN BATE VAN DE ZENDING

Al jarenlang worden wij met een zekere regelmaat geconfronteerd met de activiteiten van een mevrouw die langs de deuren gaat met boeken en cd's waarvan zij zegt dat de opbrengst bestemd is voor onze zending. Dat is niet juist. Als er iemand bij u aan de deur komt om iets te verkopen waarvan de opbrengst voor onze zending is, dan zal dat iemand zijn van de zendingscommissie uit uw eigen gemeente en niet een voor u onbekend iemand. In het verleden hebben wij al meerdere malen contact met haar gehad, maar ondanks dat gaat zij door met deze activiteiten. Wij adviseren u dringend om niet bij haar te kopen en contact met ons op te nemen als zij u artikelen probeert te verkopen waarvan zij zegt dat de opbrengst voor onze zending is. Momenteel blijkt zij weer actief te zijn in Zeeland.

Namens het Zendingsbureau.
B.J. Zijl

Predikbeurten

ZONDAG 25 JULI 2004

Aagtekerke 8.45, 11.00 en 19.00 uur ds. G. Pater en 14.30 uur leesdienst; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 18.30 uur ds. Tuinier; Alphen aan den Rijn 15.00 uur ds. Hakvoort; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 15.00 uur ds. M. Karens; Berkenwoude 19.15 uur ds.

Golverdingen; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur ds. C. Harinck; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. Golverdingen; Breda 15.00 uur ds. W.J. Karels; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur leesdienst; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. Van Boven; Delft 10.00 uur ds. Paul; Deventer 19.00 uur ds. M. Karens; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. P. Blok; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. Melis; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur leesdienst;

Drachten 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Emmeloord 18.00 uur ds. Schipper; Enkhuizen 10.00 en 16.00 uur stud. Van Belzen; Enter 9.30 en 16.00 uur ds. Moerkerken; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. Baan; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; Groningen 9.45 en 15.30 uur ds. Van Eckevelde; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. Van der Net; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hoofddorp 18.30 uur ds. Neele; Houten 11.00 en 17.00 uur leesdienst; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Schipper; Kamperland 15.30 uur ds. Van der Net; Kapelle-Biezelingse 9.30 en 18.00 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Katwijk aan Zee 10.00 en 16.00 uur stud. Van Manen; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur ds. Van Aalst; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 18.00 uur kand. Terlouw; Leerdam 10.00 en 18.00 uur kand. Bakker; Leiderdorp 16.30 uur ds. Paul; Lelystad 18.45 uur ds. Kattenberg; Meliskerke 14.30 uur ds. Van Krimpen; Middelburg-Centrum 14.00 uur ds. Verweij; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Van Gelder en 14.00 uur leesdienst; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. De Wit; Nieuwdorp 14.30 uur ds. Van Gelder; Nieuwerter Aa 10.00 uur ds. Bac en 15.00 uur kand. Bakker; Nieuwerkerk Zld 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst (kerk aan de Ooststraat); Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. Boogaard; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. F. Mulder; Oosterend-Texel 11.15 en 16.30 uur leesdienst (in Ned. Herv. Kerk); Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur leesdienst; Opheusden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Opperdoes 19.00 uur stud. Van Belzen; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Oudemirdum 9.00, 11.00 uur (voor vakantie-gasten) en 19.00 uur kand. Beens; Poortvliet 14.30 uur ds. Brugge; Puttershoek 14.30 uur ds. De Wit; Rhenen 10.00 en 17.30 uur leesdienst; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. Mijnders; Rijssen-Noord 9.30 en 14.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol en 18.30 uur ds. J. Karels; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Zuid 10.00 en 16.30 uur ds. Baaijens; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur ds. Hoogerland; Sint Philipsland 15.00 uur kand. De Heer; Soest 10.00 uur ds. Visscher; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. Hakvoort; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. De Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 15.00 uur ds. W. Harinck; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Schot; Utrecht 10.00 uur ds. Kleppe en 16.00 uur ds. Baan; Veen 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. Mondria; Wageningen 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Werkendam 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. Van Krimpen; Woerden 10.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Zoetermeer 19.00 uur stud. Van Manen; Zwijndrecht 19.00 uur ds. Silfhout;

Zwolle 9.30 uur ds. J. Karels en 19.00 uur ds. Kleppe.

DINSDAG 27 JULI 2004

Enter 19.30 uur ds. Moerkerken; Kamperland 19.30 uur ds. Brugge; Mijdrecht 19.30 uur ds. Mouw; Nieuwdorp 19.30 uur stud. Van Belzen; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. B. van der Heiden.

WOENSDAG 28 JULI 2004

Andijk 19.30 uur ds. De Wit; Brakel 19.30 uur ds. Van Dieren; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. Boogaard; Kruiningen 19.30 uur ds. Silfhout; Leerdam 19.30 uur ds. Meeuse; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. Verweij; Opperdoes 19.30 uur ds. Kleppe; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Tanis; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur ds. Schreuder; Sint Annaland 19.30 uur ds. Tuinier; Stolwijk 19.30 uur stud. Van Manen; Urk 19.30 uur ds. Mondria; Zwolle 19.30 uur ds. Schipper.

DONDERDAG 29 JULI 2004

Hendrik-Ido-Ambacht 19.45 uur ds. Neele; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. F. Mulder; Ouddorp 19.30 uur kand. Terlouw; Ridderkerk 19.30 uur ds. Paul; Scherpenzeel 19.30 uur ds. W.J. Karels; Westkapelle 19.30 uur ds. Brugge; Zoetermeer 19.30 uur ds. Hogchem.

VRIJDAG 30 JULI 2004

Den Helder 19.30 uur ds. Baan; Poortugaal 15.00 uur ds. W.J. Karels (huw. bev.).

ZONDAG 1 AUGUSTUS 2004

Aalst 14.30 uur ds. Melis; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. B. van der Heiden; Almelo 18.30 uur ds. J. Karels; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Apeldoorn 10.00 en 17.00 uur ds. Meeuse; Arnhem 10.00 en 16.00 uur ds. Kattenberg; Barneveld 9.30 en 19.00 uur ds. Hogchem; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur stud. Van Belzen; Berkenwoude 19.00 uur kand. Terlouw; Borssele 9.30 en 14.00 en 18.00 uur stud. Van Manen; Boskoop 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en 17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Deventer 19.15 uur ds. Meeuse; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. Boogaard; Dordrecht 10.00 en 17.00 uur ds. P. Mulder; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. Vermeij; Enter 9.30 en 16.00 uur ds. Van Aalst; Ermelo 9.30 en 18.30 uur kand. De Heer; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur leesdienst; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. Driessen; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. Schipper en 14.00 uur leesdienst; Groningen 15.30 uur ds. Hoogerland; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. Schreuder; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Hoogeveen 15.30 uur kand. Beens; Hoogvliet 16.30 uur ds. Baaijens; Houten 11.00 en 17.00 uur ds. Van der Net; Kampen 9.30 en 15.00 uur ds. Gunst; Kamperland 15.30 uur ds. Schreuder; Kapelle-Biezelingse 9.30 en 18.00 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Katwijk aan Zee 18.30 uur ds. Baan; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. W.J. Karels; Krimpen a/d IJssel 16.30 uur ds. Paul; Leerdam 15.30 uur ds. L. Blok; Leiderdorp 10.00 en 16.00 uur ds. Baan;

Lelystad 18.45 uur ds. Kattenberg; Middelburg-Zuid 9.30 en 18.30 uur leesdienst en 14.30 uur ds. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. P. Blok; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. De Wit; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. C. Harinck en 14.30 uur ds. Golverdingen; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. Van Boven; Nunspeet 9.30 uur leesdienst en 15.00 uur kand. De Heer; Oosterend-Texel 11.15 en 16.30 uur leesdienst (in Ned. Herv. Kerk); Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Opheusden 10.00 en 18.30 uur kand. Bakker; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. Van Krimpen; Oudemirdum 9.00, 11.00 (voor vakantie-gasten) en 19.00 uur ds. Kleppe; Puttershoek 14.30 uur ds. Van Krimpen; Rhenen 10.00 en 17.30 uur leesdienst; Ridderkerk 14.30 uur ds. De Wit; Ridderkerk-Slikkerveer 19.00 uur ds. Clements; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. Van Dieren en 14.30 uur leesdienst; Rijssen-West 18.30 uur ds. Tuinier; Rijssen-Zuid 9.30 uur ds. J. Karels en 18.30 uur leesdienst en 14.30 uur ds. Van Dieren; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. Paul; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. Silfhout; Rotterdam-Zuidwijk 16.00 uur kand. Terlouw; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Sint Philipsland 15.00 uur ds. Brugge; Soest 19.00 uur ds. Van der Net; Spijkenisse 10.00 uur ds. Baaijens; Stolwijk 10.00 uur ds. Bac; Terneuzen 18.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. Tuinier; Tholen 10.00 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. L. Blok; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Schot; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. Melis; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Hakvoort; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. Mondria; Westzaan 19.00 uur ds. Neele; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wolphaartsdijk 14.30 uur ds. Moens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. Verweij en 14.00 uur leesdienst; Zeist 10.00 en 18.30 uur ds. Van Eckevelde; Zoetermeer 19.00 uur ds. Driessen; Zwijndrecht 15.00 uur ds. P. Mulder; Zwolle 9.30 en 19.00 uur kand. Beens.

DINSDAG 3 AUGUSTUS 2004

Brakel 19.30 uur ds. Tanis; Enter 19.30 uur ds. Van Aalst; Kamperland 19.30 uur ds. Mondria; Naaldwijk 19.45 uur ds. Melis; Uddel 19.30 uur ds. Mouw (bijbellelzing); Urk 19.30 uur ds. Schot.

WOENSDAG 4 AUGUSTUS 2004

Aagtekerke 19.30 uur ds. Schipper; Beekbergen 19.30 uur ds. Mouw; De Valk-Wekerom 19.30 uur ds. Van Boven (bijbellelzing); Dordrecht 19.30 uur ds. M. Karens; 's-Gravenpolder 19.30 uur stud. Van Manen; Katwijk aan Zee 19.45 uur kand. Bakker; Middelburg-Centrum 19.30 uur ds. Van Dieren; Middelharnis 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Mijdrecht 19.30 uur kand. De Heer; Nijkerk 19.30 uur ds. Tuinier; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. P. Mulder; Puttershoek 19.30 uur ds. Kattenberg; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. Neele; Rotterdam-Zuid 19.45 uur ds. Visscher; Sint Annaland 19.30 uur ds. Silfhout; Stolwijk 19.30 uur ds. F. Mulder; Zwijndrecht 19.30 uur ds. B. van der Heiden.

DONDERDAG 5 AUGUSTUS 2004

Bodegraven 19.30 uur ds. P. Mulder; Borssele 19.30 uur ds. Mondria; Kruiningen 19.30 uur ds. Van Dieren; Melissant 19.30 uur kand. Terlouw; Ouddorp 19.30 uur ds. Schreuder; Poortugaal 19.30 uur ds. Paul; Ridderkerk 19.30 uur ds. Hogchem; Zwolle 19.30 uur ds. Brugge.

VRIJDAG 6 AUGUSTUS 2004

Den Helder 19.30 uur ds. B. van der Heiden.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar. Diensten zondag 25 juli om 10.00 en 17.00 uur leesdienst; zondag 1 augustus om 10.00 en 17.00 uur ouderling K. Brandemann.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70. Samenkomsten iedere zondag 10.30 en 17.00 uur.
U bent hartelijk welkom in onze evange-

lisatiepost van dinsdag t/m zaterdag tussen 10.00 - 16.00 uur!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist A. van Setten; Prot. Kerk, Oude Barreellei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten zondag 25 juli om 10.00 en 17.00 uur evangelist L. Versteeg, zondag 1 augustus 10.00 en 18.30 uur evangelist H.J. van den Boogaart. U bent hartelijk welkom in de BIJBELwinkel van dinsdag-zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Gezin, 3 personen, zoekt wegens het aanvaarden nieuwe werkkring, **woonruimte** ongeveer 45 auto minuten van Breda. Het liefst regio eiland Tholen i.v.m. het onderwijs dochter, groep 4 basisonderwijs. Graag telefonische reactie op 06-52372385.
Wie kan ons helpen.

Begrafenisonderneming STAM

Planetenlaan 26, 2957 SN Nw.Lekkerland
Tel. 0184 - 685240. - Geen crematies -

Te koop:

Zeer Royale tussenwoning.

Inhoud: 460 m³. Opp. 170 m². Bouwjaar 1986. Ruime uitgebouwde woonkamer 54m² Fraai aangelegde tuin met waterparty gelegen aan rustig woonerf. Goed onderhouden. Dec. 2003 nieuwe douche met ligbad.

Schubertrode 5, Zoetermeer.

P.n.o.t.k. Oplevering: voorjaar 2005 of event. eerder.

Inlichtingen tel: 079-3211605.

Ons fruitteeltbedrijf is gelegen in de provincie GELDERLAND, in het hart van de Betuwe. Om onze boomgaarden in deze streek komend najaar te kunnen oogsten vragen wij:

Oogstmedewerk(st)ers.

Onze belangstelling gaat uit naar medewerk(st)ers die part of fulltime gedurende ongeveer 8 weken in de natuur werkzaam willen zijn. In deze functie is uw taak het oogsten van appels en peren met netheid en ijver.

Functie-eisen:

Als u graag uw handen uit de mouwen steekt, bent u geschikt voor deze functie. Het in bezit zijn van een auto is een pré.

Ons bod:

Wij bieden afwisselend werk in een rustige sfeer en een gezellige werkomgeving. De beloning is volgens CAO open teelten seizoensarbeidsregeling.

Als u geïnteresseerd bent of meer informatie wenst, kunt u contact opnemen met onderstaand telefoonnummer.

Fruitteeltbedrijf Den Doornkamp,
Steenweg 77, 4182 PA Neerijnen,
Tel. 0345-568383, b.g.g. 06-51891902

Advertenties

Te huur: leuk huisje in Meliskerke, geschikt voor 1 á 2 pers., ca. 60 m² tuin met schuurtje. Dichtbij kerk en school. Beschikbaar vanaf dec. 2004. Tel. 0118-563368, na 18.30 uur.

Voor een paar dagen of langer gezelligheid en sfeer, **Pension "De Peel"**, gelegen in de mooie Betuwe, waar het gewoon goed is. Fam. Knuivers, Boveneindsestraat 14, 4041 EJ Kesteren. Tel. 0488-481687.

Te koop in Nunspeet op camping De Hofstee vakantiehuisje compleet ingericht. Voor inlichtingen tel. 078-6124982 of 078-6150961

Uitgaande van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland biedt de SHG gekwalificeerde kraamzorg, gezins-, en bejaardenzorg die aansluit bij uw manier van leven. Dit houdt voor ons in dat Bijbelse normen en waarden de basis vormen voor uw dagelijkse levenshouding en mediagebruik.

Gekwalificeerde kraamzorg

Meldt u tijdig aan (om teleurstelling te voorkomen). U kunt ons dagelijks telefonisch bereiken. Bel 033 - 277 45 47 of 0342 - 49 21 55

Gezins- en bejaardenzorg

Voor gepaste hulp in uw situatie kunt u de SHG via het telefonisch spreekuur bereiken onder telefoonnummer 0166 - 65 26 05.
Op werkdagen van 8.30 - 10.30 uur en op vrijdagavond van 19.00 - 20.00 uur.

De gratis brochure zenden wij u graag toe.

Onderhoud van uw Kerkgebouw Voor alle installaties

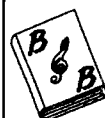
Bel Aktie 010-4517471

Te koop aan D.S. van Schuppenstr. 27 in Veenendaal, bij kerk en scholen, hoekwoning met dakkapel en kleine uitbouw, inpandige garage/berging en vrijstaand kantoortje. Bouwjaar 1982 met 4 slaapkamers. Vraagprijs € 229.000,- k.k. "Landelijk wonen in het hart van Nederland" Voor een eerste contact met de eigenaar: 06-53968885.

CHR. BEGRAFENISONDERNEMING G. WEGENAAR

Regentesselaan 43 Tel: (0318) 52 66 41
3905 GT Veenendaal Fax: (0318) 55 42 04

Wij verzorgen begrafenissen in Veenendaal, Ede, Bennekom, Wageningen, Rhenen e.o.

BOEKEN EN MUZIEK VAN DER BOOM

Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20

Korting 10% korting bij 2e reservering binnen een jaar. Korting wordt berekend op boeking(en) buiten schoolvakanties.

Oosterend - Texel
Rust en ruimte, vakantie in eigen sfeer, alle jaargetijden

Ruimtegelegen en vrijstaande 6/8 pers. bungalows; 4/6 pers. stacaravans. Ook bungalows met cv.

Op Texel zijn veel bezienswaardigheden. Maak gebruik van de conversatiezaal. Doe mee aan diverse (dag)activiteiten.

Met familie of vrienden tijdens uw jubileum samen er even tussenuit.

Op het park
Vrijstaand

Nieuwe bungalow

Bel voor meer informatie of onze gratis brochure met foto's. Deelweken zijn ook mogelijk (al vanaf € 110,-).

De Verrassing

Meer informatie of reserveren? Bel 0222 31 83 91

Voor info bel:
0416-692787
of
0341-425712

Reformatorische Vereniging van
Ongewild Kinderloze Echteparen

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horssen bv

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

- Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen, naar wens van de familie;
 - Geen crematies;
 - Opbaren met kistkoeling in het sterfhuis of in de voor u bekende aula's;
 - Dag en nacht bereikbaar en overal te onbieden; ook voor de verzorging van de overledene door een gediplomeerde verpleegster.
- AL UW PERSOONLIJKE WENSEN WORDEN DOOR ONS IN ALLE RUST EN VERTROUWELIJK BEHARTIGD.

Begrafenisonderneming de Jongh

Kerkstraat 15a, 4181 AA Waardenburg
Tel. 0418-652039

Reepijzer 5
3371 JC Hardinxveld-Giessendam
Tel. 0184-611154

AVONDMAAL-SERVIEZEN

Uit voorraad of naar tekening.

Schoonhovens Silverhuys B.V.

Postbus 35, 2870 AA Schoonhoven,
Telefoon 0182 - 382614.

Begrafenisonderneming Brouwer

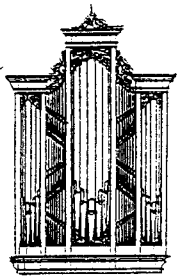
Voor een verantwoorde
en stijlvolle begrafenis

- * mogelijkheid voor thuis opbaren
- * eigen rouwvervoer
- * kist wordt schoudergedragen
- * gratis laatste wens boekje

R.C. Brouwer Bentincklaan 1a, Leersum
tel. 0343-461880 b.g.g. 06-51504726

- Amerongen - Amersfoort - Doorn - Elst -
Langbroek - Leersum - Maarn - Maarsbergen -
Rhenen - Woerden - Woudenberg -

Orgelmakerij
Boogaard

Gravenstraat 4
7461 TN RIJSEN
Telefoon 0548-521637
Telefax 0548-544904

Nieuwbouw-Restauratie-Stem- en onderhoudswerk.

begrafenisverzorging
T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam, Gouda, den Haag en omstreken.

Opbaarmogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling.

Geen crematies.

Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
3131 ES Vlaardingen
Tel. 010 - 4600509

KOSTER
Begrafenisonderneming

Voor uitvaartzorg in :

- ◆ Scherpenzeel
- ◆ De Valk-Wekerom
- ◆ Barneveld
- ◆ Amersfoort
- ◆ Veerendaal
- ◆ Kerswoude
- ◆ Kaatwykerbroek
- ◆ Woudenberg

Geen crematies

Prinselaan 30

3925 BM Scherpenzeel

Tel. 033 277 0555

Begrafenisverzorging Kina

Begravenissen in Capelle a/d IJssel
e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.

Werken op Zorgboerderij de Mèkkerstee

De Mèkkerstee heeft als doelstelling zinvolle dagbesteding en begeleiding te bieden aan mensen die door psychiatrische of psychosociale problemen of licht verstandelijke beperking moeite hebben met het functioneren in de maatschappij. De Mèkkerstee is een onderdeel van Eleos.

Wij hebben nog plaats voor enkele deelnemers.

Een ieder die hier meer over wil weten kan contact opnemen met André de Jong, locatiewaard, tel. 0187-684050.

E-mailen kan ook: andre.dejong@eleos.nl

De Mèkkerstee
Hofdijksweg 34
3253 KB OUDDORP

IN LIEFDEVOLLE
HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het fotoboek met vele voorbeelden.

Grafgedenktekens
Zandee & de Kuyper

Goes: Ronde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Armeinsteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl